

SISEMINISTEERIUM
Estonian Ministry of the Interior

Teie: 06.01.2012 nr 10.2-1/2067

Justiitsministeerium

Meie: {regDateTime} nr {regNumber}

Ühendusvahendite õigusliku regulatsiooni
korrastamise seaduse eelnõu kontseptsioon

Esitame Teile Siseministeeriumi seisukohad ühendusvahendite õigusliku regulatsiooni korrastamise seaduse eelnõu kontseptsioonile:

1. Kontseptsiooni p -s 8 kirjeldatakse ühendusvahenditega seonduvaid peamisi probleeme, milledest esimeseks on avalikes huvides vajalike tehnovõrkude regulatsiooni ebaselgus ja vastuolulisus. Lahendusena pakub kontseptsioon välja ühendusvahendi või selle kaitsevööndi talumise kohustuse kehtestamise haldusaktiga ja selle nähtavaks tegemise maakatastris. Kui talumiskohustuse kehtestamiseks puudub kinnisasja omaniku nõusolek, siis saab selle kehtestada kinnisasja sundvõõrandamise seaduse alusel sundvaldusena. Ka olemasolevate ühendusvahendite osas näeb kontseptsioon ette nende talumise kohustuse kandmise maakatastrisse ja seejuures neist tekkiva kitsenduse sisulise suuruse määratlemise.

Toetame ühendusvahendi või selle kaitsevööndi talumise kohustuse kehtestamise nähtavaks tegemist maakatastris. Tulenevalt KASVS § 46¹ lg –st 2 on sundvalduse seadmise aluseks detailplaneeringu koostamise kohustusega aladel kehtestatud detailplaneering või planeerimisseaduse § 29¹ nimetatud planeering ja detailplaneeringu koostamise kohustuseta aladel KASVS § 46³ nimetatud projekteerimistingimused või planeerimisseaduse § 29¹ nimetatud planeering. Kontseptsioonis jääb ebaselgeks, kes ja kuidas peab menetlema juba olemasolevate ühendusvahendite nõ nähtavaks tegemist. Kas detailplaneeringu kohustusega aladel tuleb juba olemasolevate ühendusvahendite nõ nähtavaks tegemiseks koostada detailplaneering, mille alusel seada sundvaldus? Tulenevalt PlanS § 9 lg 1 on detailplaneering maakasutuse ja lähiaastate ehitustegevuse aluseks. Detailplaneeringu üheks peamiseks ülesandeks on PlanS § 9 lg 2 p 2 tulenev ehitusõiguse määramine PlanS § 9 lg 4 toodud kriteeriumidena. Järelikult on planeerimine tulevikku suunatud tegevus, mitte olemasoleva olukorra fikseerimine. Sellest tulenevalt oleme seisukohal, et olemasolevate ühendusvahendite nõ nähtavaks tegemine ei peaks kindlasti toimuma läbi planeerimismenetluse. Planeerimismenetluse läbiviimisega kaasneb kohalikule omavalitsusele väga suur halduskoormus, inim- ja rahaline ressurss. Lisaks on planeerimismenetluse näol tegu avatud menetlusega, mille läbiviimine ei ole juba olemasolevate ühendusvahendite nähtavaks tegemiseks vajalik.

Täiendavalt märgime, et tulenevalt PlanS § 9 lg -st 2 on detailplaneeringu ülesanneteks ka tänavate maa-alade ja liikluskorralduse määramine ning vajaduse korral eraõigusliku isiku maal asuva, olemasoleva või kavandatava tänava avalikult kasutatavaks teeks määramine teeseaduses sätestatud korras (p 4); tehnovõrkude ja -rajatiste asukoha määramine (p 7); servituutide vajaduse määramine (p 13). Järelikult on võimalik detailplaneeringu koostamise käigus ka juba olemasolevate ühendusvahendite nõ nähtavaks tegemine, kuid puhtalt juba olemasoleva ühendusvahendi nähtavaks

ÜHTSUS ♦ KOOSTÖÖVALMIDUS ♦ LAHENDUSEKESKSUS ♦ EESMÄRGIPÄRASUS

tegemiseks ei ole detailplaneeringu menetluse algatamine otstarbekas, vaid ebamõistlikult koormav kohalikele omavalitsustele.

2. Kontseptsiooni p –s 27 on kirjeldatud ühendusvahendi talumiseks sundvalduse seadmisel (seadusjärgse talumiskohustuse kehtestamisel) kitsenduse ruumilise kui ka sisulise ulatuse määramise kohustust. Seniste vahetult seadusest tulenevate piiranguvööndite asemel tuleb piirangute ulatus määrata sundvalduse seadmisel haldusaktiga vastavalt tegelikele võimalustele ja vajadustele. Vastavates seadustes tuleb sätestada piiranguvööndite määramise põhimõtted ja nende maksimaalsed ulatused.

Kontseptsiooni kohaselt peaks sundvalduse seadmiseks haldusakte välja andma kohalik omavalitsus (ja teised selleks pädevad asutused, PlanS § 29¹ tulenevalt maakonnaplaneeringute puhul ka maavalitsus). KASVS alusel on sundvalduse seadmise aluseks kas detailplaneering, PlanS § 29¹ nimetatud mitut kohalikku omavalitsust läbiva joonehitise trassi asukohavaliku planeering või projekteerimistingimused. Järelikult on kohaliku omavalitsuse või maavalitsuse kohustuseks ka igakordselt planeeringu või projekteerimistingimustega määrata ühendusvahendi kitsenduste ruumiline sisu ja ulatus. Täna on ühendusvahendite kaitsevööndid seaduses fikseeritud. Samuti on fikseeritud nende vähendamise kord ja võimalused. Oluline on, et näiteks kaitsevööndi vähendamise põhimõtted oleksid seadustes sätestatud, kuna iga planeeringu puhul igakordselt ühendusvahendi kaitsevööndile sisu andmine on taaskord kohalikele omavalitsustele täiendava kaalumise koht, kuid oluline on, et sarnaste ühendusvahendite puhul lähtutaks ühistest kaitsevööndi sisu ja ulatuse alustest. Lisaks oleme seisukohal, et kõikides omavalitsustes ei ole võimekust hinnata ühendusvahendite olemusest tulenevate kaitsevööndite vajadust, mis tekitab kohalike omavalitsuste lõikes ebaühtlase olukorra ühendusvahendite kaitsevööndite määratlemisel ning ei aita oluliselt kaasa üldise õigusselguse tekkimisele.

3. Kontseptsiooni ptk IX p 81 ja 90 on vastuolulised. Kontseptsiooni p -i 81 sõnastuse järgi *suureneb mõnevõrra nende haldusorganite koormus, kes talumiskohustusi kehtestavad (sh kohaliku omavalitsuse üksused), kuid kuna ka praegu on nad kas kohtumenetlusse kaasatud või tegelevad ise sundvalduse seadmisega, siis eelduslikult tegelik koormus oluliselt ei kasva*. Kontseptsiooni p 90 kohaselt aga tähendab *rakendussundvalduste seadmise vajadus väga olulist ühekordset koormust pädevale asutusele*.

Oleme seisukohal, et nende haldusorganite koormus, kes kontseptsiooni elluviimise järgselt talumiskohustusi kehtestavad ning täna olemasolevatele ühendusvahenditele sundvaldusi vormistama hakkavad, kasvab märkimisväärselt ja ebamõistlikult. Võttes arvesse, et kontseptsiooni kohaselt on näiteks kohalik omavalitsus see, kes haldusakti andmisel (detailplaneering või projekteerimistingimused) peab igakordselt sisustama ühendusvahendist tuleneva kitsenduse sisu ja ulatuse, on kaheldav, et ka halduskohtu koormus märkimisväärselt väheneks, kuna kõik kohalike omavalitsuste (ja teiste pädevate asutuste, nt maavalitsuste) poolt antavad haldusaktid on samuti halduskohtus vaidlustatavad.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Siim Kiisler

Regionaalminister